

Silvo Šinkovec

ZAVETJE

Pred leti sem bil v kiparskem ateljeju. Veliki in majhni elegantno izdelani kipi so imeli vsak svoje ime. Na polici je bil majhen kipec, sestavljen iz dveh figur; večja se je sklanjala nad manjšo. Naslov skulpture je bil Zavetje. Lahko bi predstavljala moža in ženo, mamo, ki se sklanja nad otroka, ali Boga, ki nudi zavetje človeku.

Tega kipa sem se spomnil, ko sem poslušal predavanja na mednarodnem seminarju *Dom med resničnostjo in prisposodbo*. Na misel so mi prihajale različne zgodbe iz življenja. Fant v šestem razredu osnovne šole je čez noč postal zelo agresiven in težaven v odnosu do sošolcev in profesorjev. Ko so raziskali vzroke tega vedenja, so ugotovili, da sta se oče in mama razšla. Oče ga je sedaj ignoriral. Čez noč je ostal brez identifikacijskega lika in zavetja. Ko so navezali stik z očetom, se je fant umiril in postal 'navaden' otrok.

Ko je učenka tretjega razreda prihajala iz šole, doma nikoli ni našla ne očeta ne matere. Čez čas so ji poiskali rejniško družino. V njej je našla sogovornika. Gledal sem jo, kako z užitkom in velikimi, zaupljivimi očmi pripoveduje o šolskih dogodkih. Pomembno je, da ima otrok možnost ves čas pripovedovati o svojem doživljanju. To je zavetje.

Omenil bom nekaj nalog družine, da bi le-ta lahko nudila dobro zavetje svojim otrokom.

Materialna gotovost (hiša, stanovanje, obleka, obutev, šolanje...) ustvarja pogoje za dobro počutje in normalno življenje, ki omogoča sproščeno razmišljanje o vsem drugem.

Otrokovi starosti primerna čustvena podpora (doživetje, da je svet varen) daje dobre pogoje za razvijanje odnosov v odrasli dobi. Nihče se v simbiotičnem odnosu ali čustveni samoti ne počuti dobro. Vsak si želi prave bližine in prave odmaknjenosti, zrelih in dolgotrajnih odnosov, ki so vir trdnosti. Pred konflikti ne bežijo, niti jih ne zanikajo. Učijo se jih prepoznavati, se z njimi soočiti ter jih zrelo razreševati.

Generacijska meja zahteva, da so starši najprej starši in ne 'prijatelji' svojih otrok. Otroci potrebujejo avtoriteto in voditelja, ob katerem doživljajo gotovost, kar jim pomaga pri odločanju. Sami za sprejemanje večjih odločitev še niso sposobni. Pomoč avtoritete jih pripravi na samostojno soočanje s svetom in sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje.

V odprto družino radi prihajajo gostje (sorodniki, sosedje in tujci). Tako se otroci učijo odprtosti in zaupanja, doživljajo, da je medčloveški odnos lep in bogat. Težko je otrokom, ki svojih prijateljev ne morejo (ne upajo) povabiti domov.

V družini, ki je solidarna in pozorna na potrebe drugih, se otroci učijo empatije.

Družina pomaga sooblikovati socialno okolje, zato naj sodeluje s šolo, društvi, župnijo ter drugimi organizacijami. *Za vzgojo otrok je potrebna cela vas* (afriški pregovor).

Beseda je nositeljica pomenov, zato je pogovor pomemben že v zgodnjem otroštvu in nato vse življenje. Več pomenov ko ulovimo v besede, bolj bogato kulturo si pridobimo, več si sporočamo, lažje razrešujemo konflikte, bolj smo odprti za smisel življenja. Otrok po besedi odkriva svet vrednot: spoštovanje, svobodo, sprejemanje, vero in ljubezen.